

A herd of brown cows is grazing in a lush green field under a clear blue sky. The cows are the central focus, with some in the foreground and others in the background. The text is overlaid on the image in white, bold font.

Længe leve den økologiske malkeko

Holdbarhedsprofiler, velfærd og klima

Julie C. S. Henriksen, Økologisk Landsforening

Program for fællesmøde:

10.15 – 10.30: Planen for 2020 efter Jeres input
v/Julie Henriksen, Økologisk Landsforening

10.30 – 10.45: Holdbarhedsprofiler – Introduktion og uddeling
v/Louise Hilligsøe, ØRD – medbring Jeres rapporter!

10.45 – 11.15: Gruppearbejde: Hvad viser min holdbarhedsprofil?

11.15 – 11.45: Velfærdsvurdering Kvieliv100
v/Iben Christiansen, Økologisk Landsforening

11.45 – 12.00: Gruppearbejde: Hvordan kan velfærdsvurdering bruges på min bedrift?

12.00 – 12.15: Baggrund for klimaberegninger
v/Julie Henriksen, Økologisk Landsforening

12.15 – 13.00: Frokost

Erfagrupper 2020:

Hold Nord:

- Preben
- Torben/John
- Karen
- Nicoline
- Ellinglund

Hold Syd:

- Havredal
- Romsdal
- Holger Schmidt
- Ny Dyrvig
- Vejgaarden

Tidsplan 2020:

2020			Dato	Vært
1	Erfamøde: Holdbarhedsprofil, klimaberegninger, velfærdsvurdering (kvieliv 100)	Fælles	30. jan 10 - 13	ØRD Herning
2x2	Erfagruppemøde (2-3 t): Holdbarhedsprofiler, velfærd (kvieliv 100) og strategi	Opdelt	18. feb 10 - 13	Vært 1 Vært 2
3x2	Erfagruppemøde (2-3t): Holdbarhedsprofiler, velfærd og strategi	Opdelt	26. marts 10 - 13	Vært 1 Vært 2
4x2	Erfagruppemøde (2-3t): Holdbarhedsprofiler, klimaberegninger og strategi	Opdelt	10. nov 10 -13	Vært 1 Vært 2
5	Slutseminar med eksternt oplæg: Åbent arrangement, inspirationskatalog	Fælles	8. dec 10 - 14	Økologiens hus

Temaer 2020:

Input til temaer eller inspiration til erfamøder?

- Avl
- aAa-metode
- Udvælgelse af dyr
- Forlænget laktation
- Sundhed/sygdomme

Forberedelse til erfamøder

- Udsende dagsorden og relevante dokumenter inden mødet

Samlet rapport med konsekvensanalyser, holdbarhedsprofiler, velfærdsvurdering, klimaberegninger

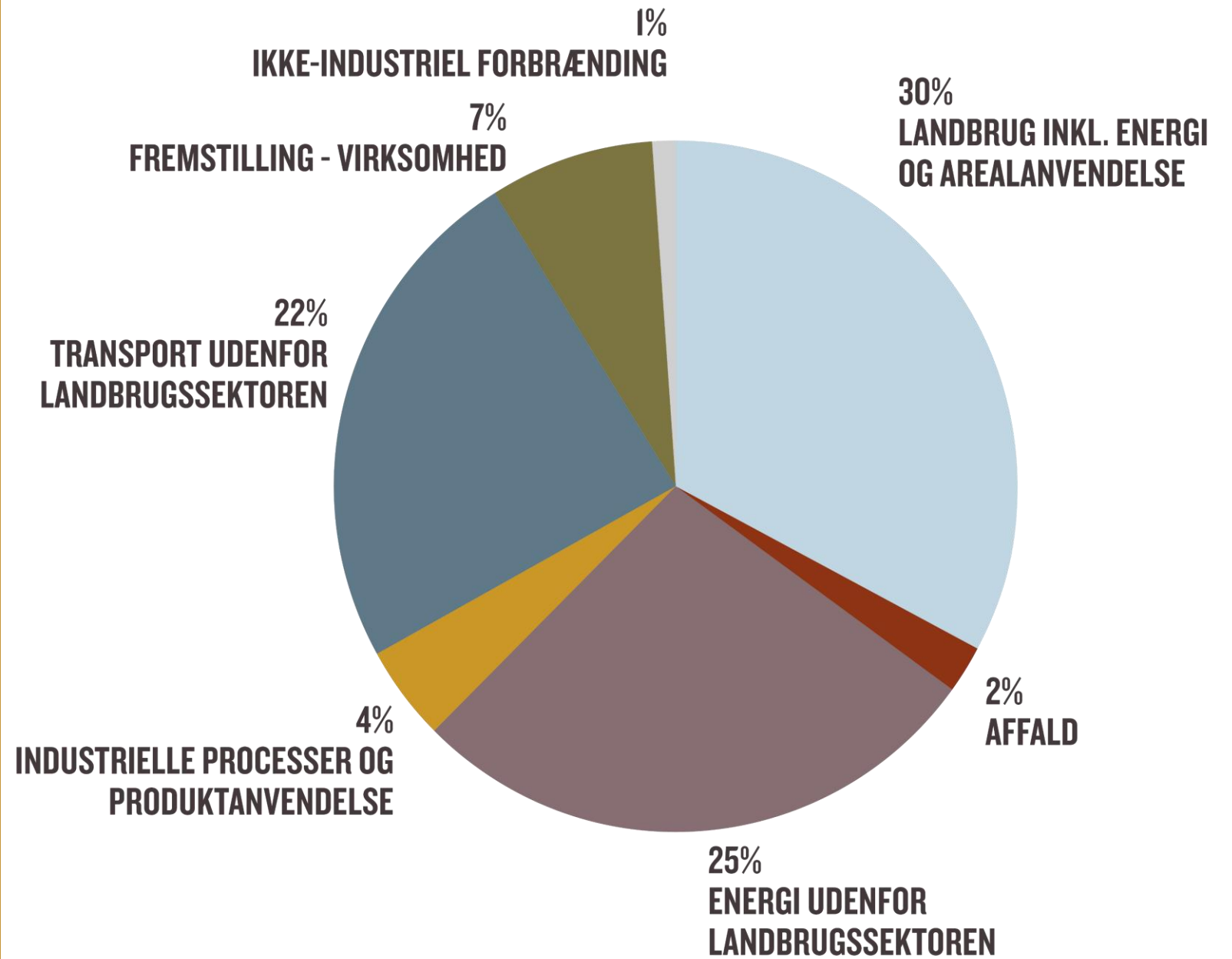

Længe leve den økologiske malkeko
Klimaberegninger og holdbarhed

Julie C. S. Henriksen, Økologisk Landsforening

KLIMAGASSER NATIONALT

Hvor meget fylder
landbruget?

UDLEDNINGER I LANDBRUGET

Enterisk fermentering

CH₄ fra husdyrs fordøjelse

Gødning

primært CH₄ fra gylle

Jord

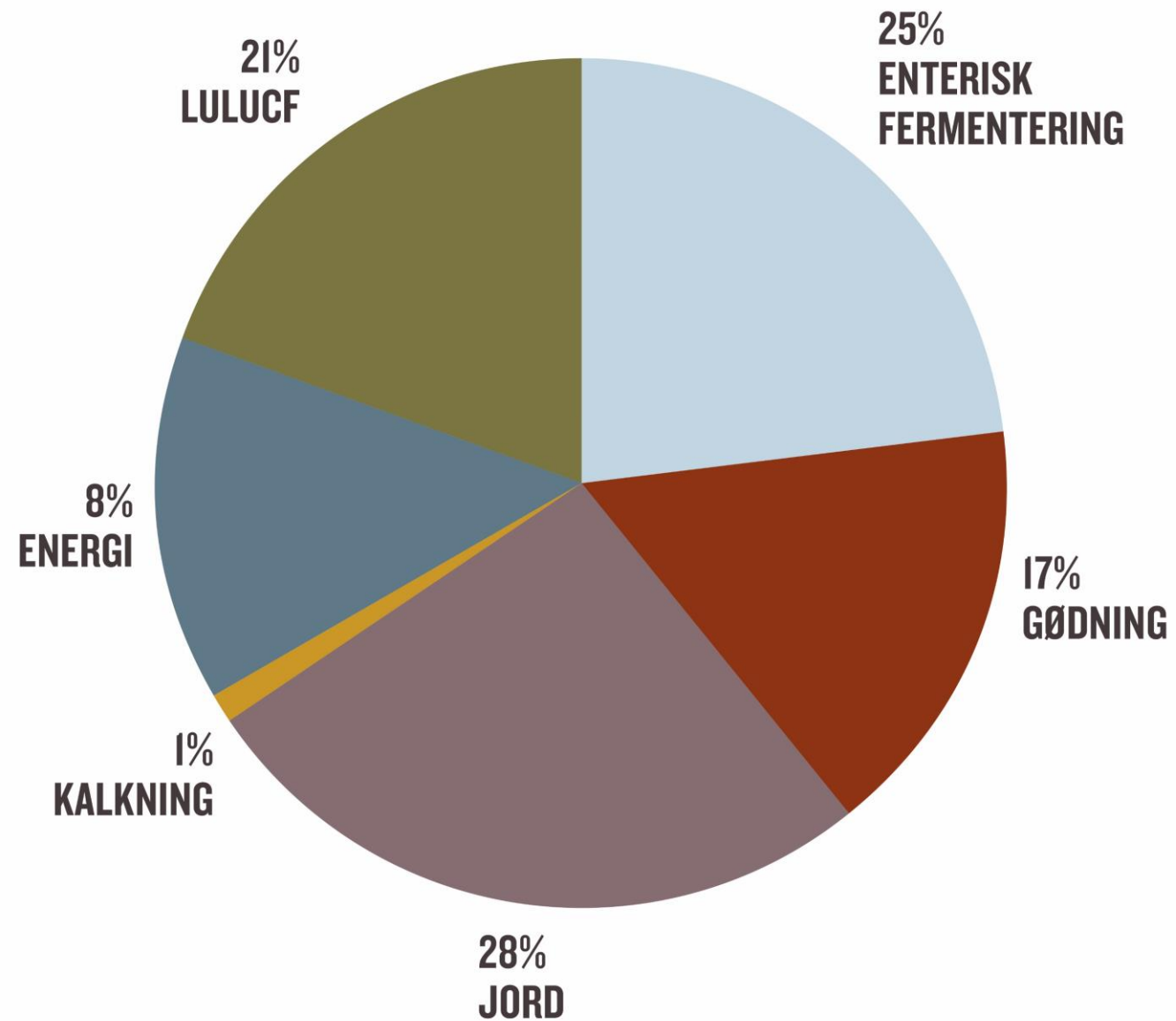
N₂O fra gødning og planterester

Energi

primært fra brændstoffer

LULUCF

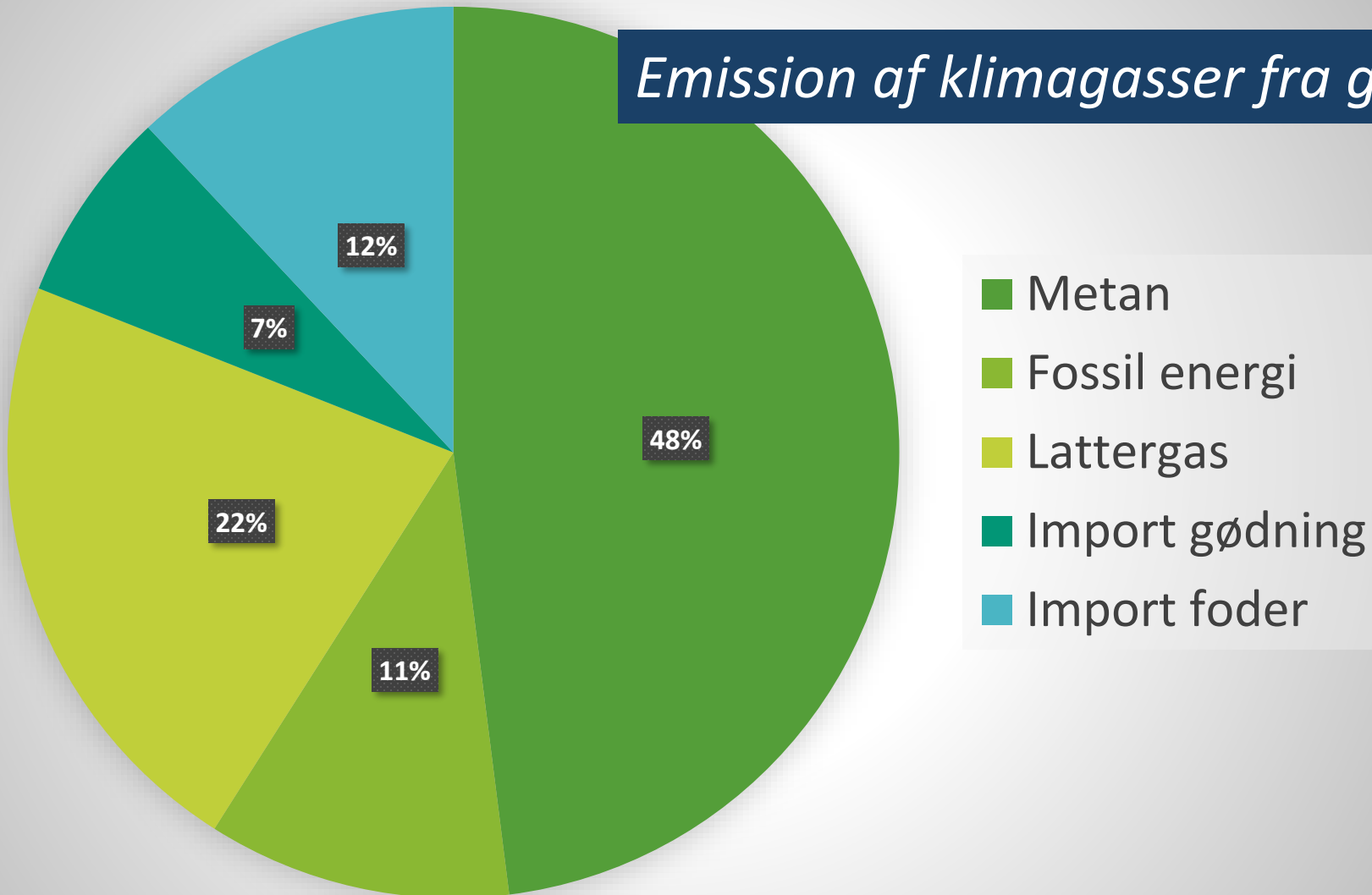
primært fra dyrkede lavbundsarealer

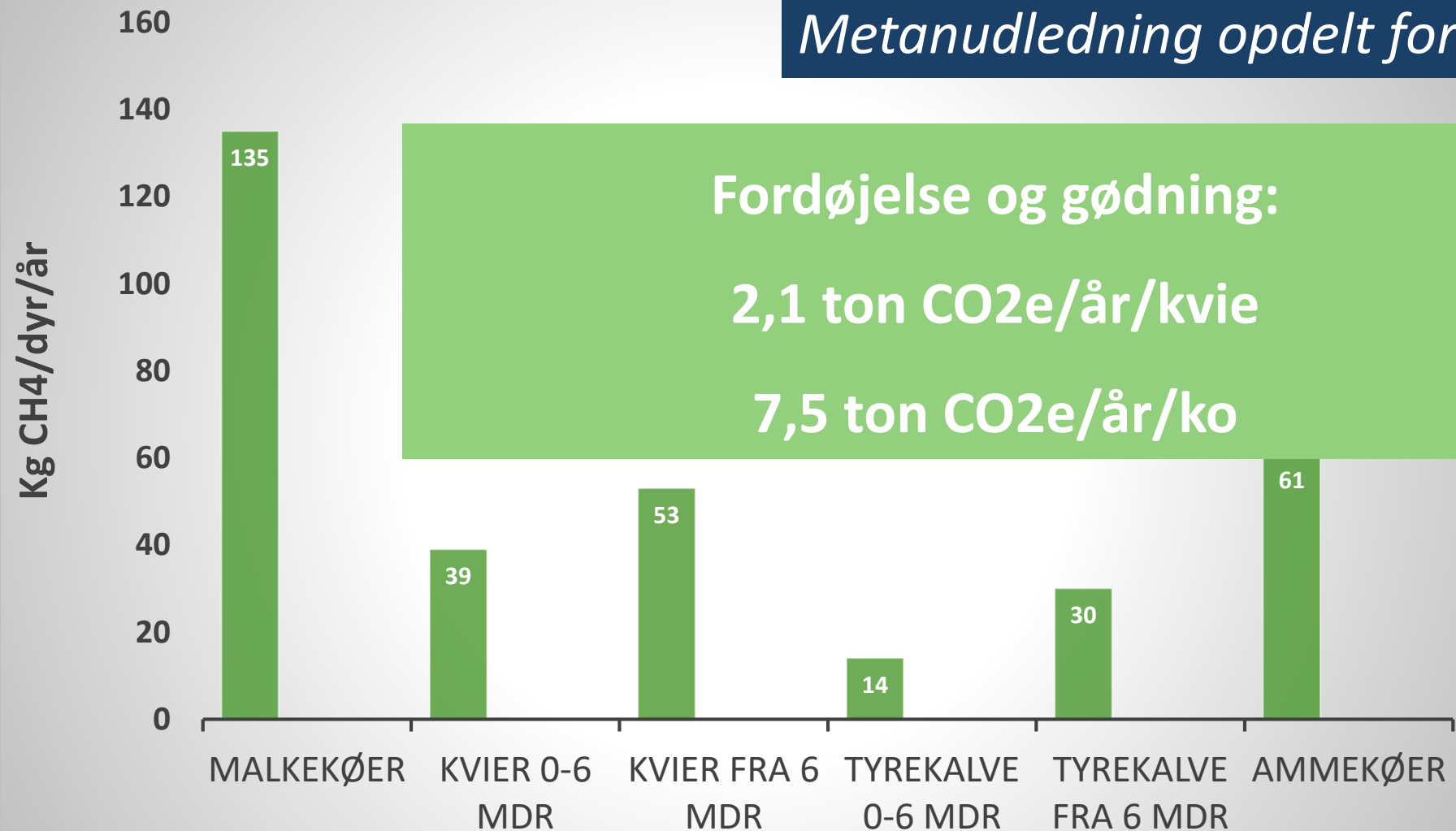
Den enkelte kvægbesætning

Emission af klimagasser fra gennemsnitlig mælkebedrift

Udledning fra malkekvæg

Metanudledning opdelt for dyregrupper

(DCA rapport 001. 2011)

KLIMAET KALDER PÅ HANDLING

- EN NY KLIMAPOLITIK SKAL BANE VEJ FOR KLIMAVENLIG LANDBRUG
- 9 KLIMAINDSATSER SKAL STYRKE ØKOLOGISK LANDBRUGS KLIMABIDRAG

NY KLIMAPOLITIK 9 KLIMAINDSATSER

1. Øget biogasproduktion
2. Mere græs og efterafgrøder
3. Faste kørespor
4. Øget kvælstofudnyttelse
5. Øget sundhed hos dyrene
6. Øget selvforsyningsgrad af foder
7. Øget andel af træer/buske
8. Udtagning af lavbundsjord
9. 100% grøn energi

37 IDEER TIL
ET BEDRE KLIMA
HER OG NU

KLIMAKATALOG

Med inspiration til, hvordan det økologiske landbrug kan øge indsatsen for et bedre klima

Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne:
Danmark og Europa investerer i landdistrikterne

37 IDEER TIL ET BEDRE KLIMA HER OG NU

1 FÅ STYR PÅ DIN KLIMAPÅVIRKNING

ENERGI

- 2 OVERGÅ TIL VEDVARENDE ENERGI
- 3 LAD SOLEN OPVARME DIT BRUGSVAND
- 4 HENT VARMEN I JORDEN
- 5 INVESTER I EN ELBIL
- 6 SKIFT OLIEFYRET UD MED BIOBRÆNDSEL
- 7 BRUG VARMEGENVINDING
- 8 OPSÆT EN HUSSTANDSVINDMØLLE
- 9 HENT STRØM FRA SOLEN
- 10 BLIV ENERGI- OG GØDNINGSPRODUCENT MED BIOGAS
- 11 SAML DIN JORD
- 12 INDSTIL MASKINERNE OPTIMALT I MARKEN
- 13 BRUG LASTBIL TIL TRANSPORT
- 14 MINIMÉR ENERGIFORBRUGET TIL MALKNING
- 15 SÆT AUTOMATISK STYRING PÅ KORNBLESEREN

JORD OG PLANTER

- 16 BEKÆMP RODUKRUDT MED EFTERAFGRØDER
- 17 ETABLER FASTE KØRESPOR
- 18 SLØJF DRÆN PÅ TØRVEJORDE
- 19 NEDMULD HALMEN
- 20 ØG KULSTOFBINDINGEN VIA SÆDSKIFTET
- 21 BRUG KOMPOST I MARKEN
- 22 STOP OMPLØJNING AF VEDVARENDE GRÆS
- 23 FLYT GRØNGØDNINGEN
- 24 NEDSÆT KVÆLSTOFTILDELINGEN
- 25 FIKSÉR DIT KVÆLSTOF
- 26 GEM GYLLEN

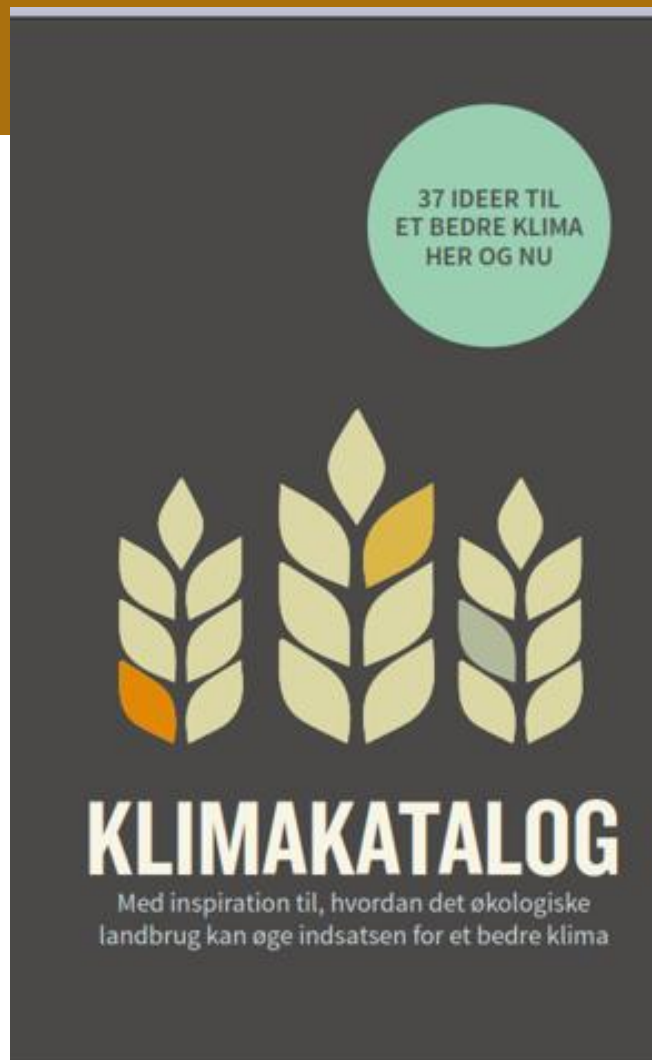
SKOVLANDBRUG

- 27 SKOVLANDBRUG OG LÆHEGN

HUSDYR

- 28 TØM STALDEN FOR GYLLE
- 29 ØG FOURAGERINGEN HOS SVIN
- 30 LAD KØERNE HENTE SOMMERFODERET
- 31 OPTIMÉR FODERRATIONEN TIL KVÆG
- 32 REDUCÉR KVIERNES KÆLVNINGSSALDER
- 33 FORLÆNG KØERNES LAKTATION
- 34 ØG MALKEKØERNES HOLDBARHED
- 35 REDUCÉR FODERSPILDET HOS SVIN
- 36

KLIMAKATALOGET &
KLIMATILTAG

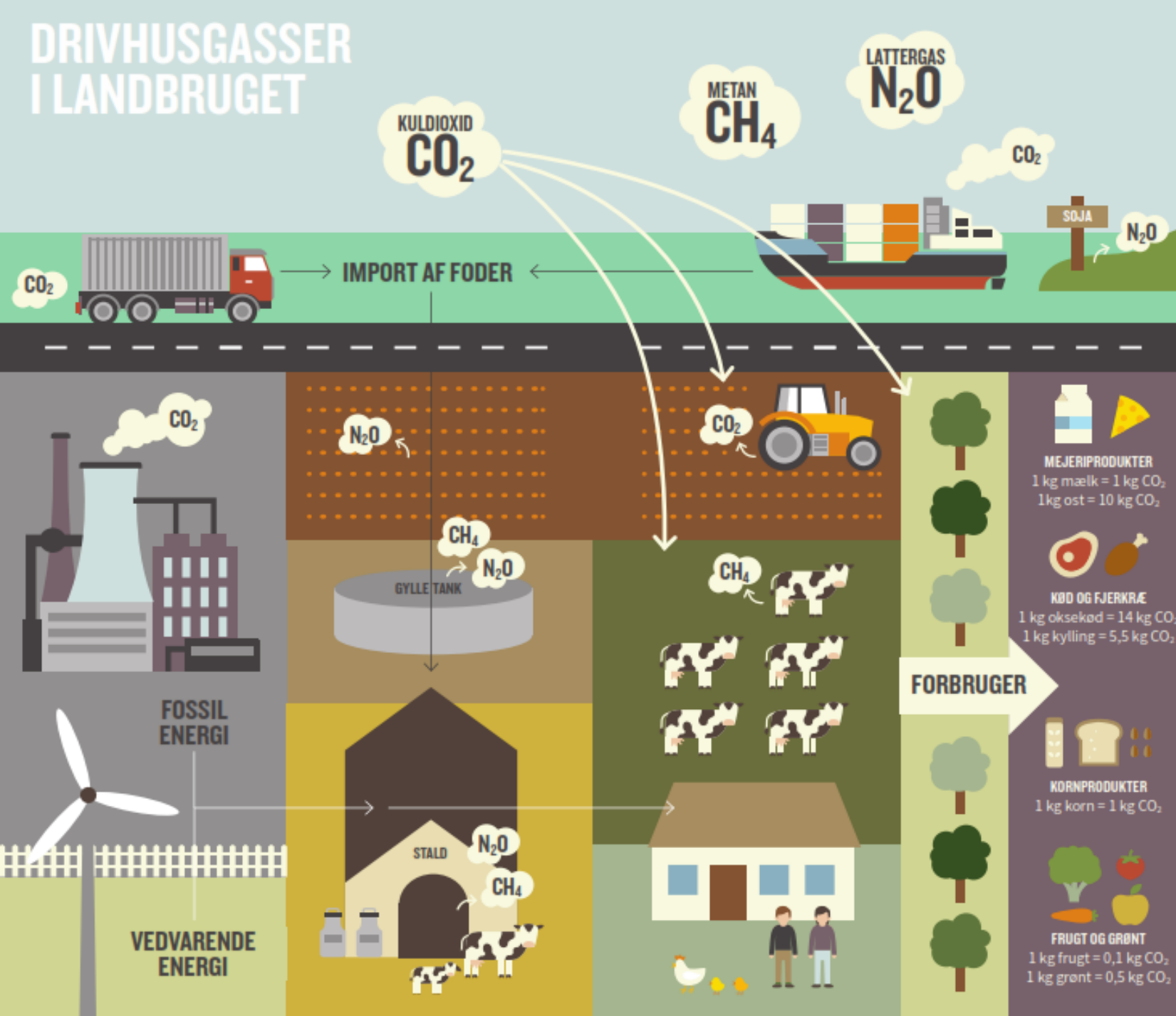

Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne:
Danmark og Europa investerer i landdistrikterne

HUSDYR

- 28 TØM STALDEN FOR GYLLE
- 29 ØG FOURAGERINGEN HOS SVIN
- 30 LAD KØERNE HENTE SOMMERFODERET
- 31 OPTIMÉR FODERRATIONEN TIL KVÆG
- 32 REDUCÉR KVIERNES KÆLVNINGSALDER
- 33 FORLÆNG KØERNES LAKTATION
- 34 ØG MALKEKØERNES HOLDBARHED
- 35 REDUCÉR FODERSPILDET HOS SVIN
- 36 DYRK EGNE PROTEINAFGRØDER
- 37 OVERDÆK DIN GYLLEBEHOLDER

DRIVHUSGASSER I LANDBRUGET

Kvæg Fordøjelse og foder

Emissionskilder relateret fodring

*Foderets sammensætning
CH₄ fra fordøjelsen*

*Fodermidlernes produktion
Forbrug af fossilenergi til forarbejdning og transport
Kulstofændring i jordpuljen*

Virkemidler

Hvad kan landmanden gøre på den enkelte bedrift?

Emissionskilde = Fordøjelse

Emissionsparameter:

1. Antal dyr
2. Type dyr
3. Fodersammensætningen

Antal dyr

- Øget levealder
- Reduceret kælvningsalder
- Forlænget laktation
- KSS og Krydsning med kødkvæg

Virkemidler

Fodersammensætningen:

- Optimeret grovfoderkvalitet/sammensætning
- Øget fodereffektivitet
- Øget fedt- og kraftfodermængde (konventionel)

Klimaberegninger og holdbarhed

Strategi for øget holdbarhed	Estimeret virkning på holdbarhed	Effekt på udledning	Reduktion af CO ₂ -udledning
Brug KSS og kødkvægskrydsning	↑ malkeår	20% ekstra kg kød/slagtedy	1246 kg ekstra slagtevægt med samme CO ₂ udledning
Reduceret forekomst af yverbetændelse	↑ malkeår (+1 år) ↓ årsopdræt	Færre tom dage, øget ydelse	10,8 ton CO ₂ æk/år
Forlænget laktation (+30 dage)	↓ årsopdræt ↓ færre kælvningsrelaterede sygdomme	Færre dyr, færre tom dage, lavere foderforbrug, mindre gødning	Reduktion af total udledning fra fordøjelse og gødning 17,5 ton CO ₂ æk/år

